

Földrajzi fekvésénél, kulturintézményei s minden irányban terjedő gazdasági és anyagi fejlődésénél fogva Noviszád mintaképeül szolgálhat a jövő tanítóinak

Írta: VILICS MARKO, a noviszádi tanítónőképző igazgatója

Az ezévi szeptember 27-én közzétett a tanítóképzőkre vonatkozó törvénynek nyolcadik szakasza a következőket mondja: „Tanítóképzők első sorban nagyobb helységekből (kulturközpontokból) nyitandók”.

Ez igen fontos dolog, amelyre valamivel több figyelmet kell fordítani, ha tanítóképzőkről van szó.

A tanítóképzők adják azokat a munkásokat, akik mint a kultúra terjesztői, működnek a nép legszélesebb rétegeiben. Az elemi iskolák e munkásai nevelik az állam jövőjének polgárait, akiknek a nevelési irányát az állam állapítja meg és már gyermekkorukban formál belőlük oly embereket, amilyenekre a jövőben szüksége lesz. Azok pedig, akik kötelesek a jövőjébeli polgárok nevelési politikájába szellemet és életet önteni — a tanítók és tanítónők.

Ők azok, akik a gyermekek széles rétegeiben és a legszélesebb néprétegekben is végzik az iskolai, nemzeti és hazafias nevelési munkáját.

A hivatásának magaslatán levő tanító-ság legsikeresebben működhet a nép nemzeti nevelése körül. Tudjuk az 1870 és 1871 évekből, hogy mire képesek egy állam tanítói. A németek akkor legteljesebb elismeréssel beszéltek tanítóikról, mert ők voltak azok, akik a gyermekekből hazafias és áldozatkész polgárokat neveltek.

Magától értetődik, hogy e nagy feladat teljesítésére a népiskolai tanítóknak többféle képességgel kell rendelkeznie. Elsősorban kiváló pedagógiai erőkre van szükség. A tanító képességei a következőktől függenek:

1. Azon helységek ku'turnívója, amelyekben a tanítók képesítésüket nyerik.
2. A tanítójelöltek környéke, mely feltétlenül intelligens legyen és
3. maga az épület vagy internátus, amelyben a jövő tanítói nevelésben részesülnek.

Ez okoknál fogva Noviszád javára határoztam.

Csak az a város követelhet magának tanítóképzőt, amelynek társadalma, környéke és a tanítóképző elhelyezéséhez szolgáló épülete megfelel az itt felsorolt követelményeknek. Ily városok száma nem nagy. Kétségtelen, hogy e tekintetben Noviszád a legmegfelelőbb. Földrajzi fekvésével, kulturintézményeivel, minden irányban terjedő gazdasági és anyagi fejlődésével Noviszád mintaképeül szolgálhat a jövő tanítóinak és megadja mindazokat a lehetőségeket, amelyek kiváló tanerők kiképzéséhez szükségesek.

Noviszád mindenkor kulturközpont volt. Noviszádon van a száz éves Szerb Matica, a száz éves gimnázium, a Nemzeti Színház, a kereskedelmi iskola és több mint fél évszázad óta két polgári iskola. A felszabadulás óta itt van a leánygimnázium, a tanítónőképző és nagyszámu elemi iskola. Noviszádon van a pénzügyigazgatóság és a postaigazgatóság. Noviszádnak van tőzsdeje, ügyvédi és kereskedelmi kamarája és számtalan gazdasági, pénzügyi és jótékony intéz-

ménye. Mindez annyit jelent, hogy Noviszádon sok az iskolázott ember és hogy a tanítóképző növendékeinek bőven nyílik alkalom, hogy halljanak, lássanak és tanuljanak. Noviszádon virágzik a termelés minden ága és a gyárak száma hatalmas. Itt van a repülőgép, az Ikarus, a szérumgyár, a kekszgyár, a szappangyár, a porcellángyár stb. Vidékről jönnek Noviszádra, hogy megtekintsék mindezeket.

Noviszádon mindenkor nagy számban voltak iskolázott emberek, gyárosok, szorgalmas mezőgazdák, akik nagy szaktudással végezték munkájukat, szintúgy ügyes kereskedők és szakmunkások. Mindezeknél fogva Noviszád kiváló kulturális és gazdasági központ, mely különösen ily intézményeknek alkalmas, amilyen a tanítóképző. Tanárok, tanítók, bírák, ügyvédek, orvosok, mérnökök, lelkészek, katonatisztek és a többi szakmák iskolázott emberei minden kétségen kívül nagy mértékben mozdították elő és emelték a tanítójelöltek kulturális nivóját és általános képzettségét. Noviszád minden lépésen nyújt valami szépet és tanulságosat. Hisz már az üzletek kirakatai is fejlesztik a jó ízlést és a szép iránti érzést.

Feltétlenül szükséges, hogy a tanítók, mint a műveltség terjesztői a széles néprétegek között, minél szélesebb mederben ismerjék a kulturélet minden ágait. Kévs város nyújthatja ezeket a dimenziókat oly mértékben, mint Noviszád. Kévs helyen tanulhatnak a tanítóképző tanulói annyit, mint Noviszádon.

Igen szerencsés gondolat volt, hogy a jövőjébeli tanítónők is Noviszádon nyerjék kiképzésüket. Noviszád közönsége intelligens és tisztában van ily intézmények fontosságával. Ha mindezt tekintetbe vesszük, akkor tisztában vagyunk azzal, hogy a Noviszádon kiképzett tanítók és tanítónők egész különb ismeretek felett fognak rendelkezni, mint azok, akik más, kulturális tekintetben kevésbé fejlett helységekből végzik az iskolát. Ezt különösen hangsúlyoznom kétféle akkor, amikor tudjuk, hogy a noviszádi tanítónőképzőt hazánk minden vidékéről látogatják.

Öfelsége rendeltére a noviszádi tanítóképző egzisztenciája biztosítva van. Ezen iskolának már azért is volt joga egzisztenciára, mert kitűnően berendezett internátusa van. Az épület, amelyben az iskola él van helyezve, tervszerűen az építve egy internátus befogadására. Semmiféle átalakításokra nem volt szükség. A növendékek kitűnő megélhetése és közös neveltetése már fényes eredményeket mutatott. Ez az eredmény nemcsak az iskolán, hanem városunk kulturájának is következménye. Minden séta alkalmával a növendékeknek alkalmuk van valami szépet és hasznosat látni és megtanulni.

A szisztematikus iskolai oktatás, mely az új törvény szerint öt évig tart, valamint városunk kulturája oly tanítói káderfő teremteni, mely képes lesz a praktikus életben becsületesen és eredményesen működni a nemzet és haza javára.

A nemzetközi problémákra vonatkozólag Zaleszki és Mironescu megállapították nézeteik azonosságát

Bukarestből jelentik: Zaleszki lengyel külügyminiszter romániai látogatásáról, tegnap az alábbi hivatalos kommunikét adták ki:

A két ország külügyminisztere együttesen megtárgyalta mindazokat a kérdéseket, amelyek a két ország egymáshoz való viszonyára, valamint a nemzetközi politika legfontosabb problémáira vonatkoznak.

Mironescu és Zaleszki, a két ország kö-

zött függőben levő kérdések rendezése tekintetében meggyezésre jutottak és aláírták a lengyel-román döntőbíróági és barátsági szerződést. A két miniszter ezenkívül tanulmányozta a lengyel-román gazdasági közlekedési lehetőségeit is.

A nemzetközi problémákra vonatkozólag Mironescu és Zaleszki megállapították nézeteik azonosságát.

EDISON BELL PENKALA
képviselő

**GRAMOFONOK
LEMEZEK**

hosszu
részletfizetésre

ALTERNO - RELAIS
NOVISAD Gramofonosztály
TELEFON 24-14, 24-87.

Nagy tűz a vrbaszi kendergyárban

Közel negyed millió dinár értékű kender hamvadt el

Vasárnap délelőtt fél kilenc órakor tűz ütött ki a novrbaszi kendergyárban. A hangok félrevertése óriási riadalmat idézett elő a lakosság körében és a tűzoltóság után nagy tömegekben sietett a nép a tűz színhelyére.

A cukorgyári és a községbeli tűzoltóság alig tíz perccel a tűz keletkezése után már a helyszínen volt, de a száraz kender mentésére gondolni sem lehetett.

Oltásközben vették észre, hogy több víz vezetéki csap nem működik, úgyhogy eleendő víz sem állott a tűzoltók rendelkezésére.

Tíz óra tájban a tűz átcsapott egy másik kenderkazalra is és rövidesen azt is elhamvasztotta.

A tűz ugy keletkezett, hogy a magasfeszültségű villanyvezeték az erős reggeli szél elszakította és a drót, mely erős árammal volt töltve ráesett egy kenderkazalra, amely pillanatok alatt lángokban állott. A kár, mely biztosítás útján megtérül, közel 250.000 dinár.

Egy késszurás áldozata

Konrád József 23 éves, karavukovói fiatalember belehalt sérülésébe

Az elmúlt vasárnap Karavukovo községben végzetes kimenetelű szurkálás történt, amelynek színhelye az ottani Weimann-féle kocsma volt.

Gusztér Jakab 48 éves és Konrád József 23 éves karavukovói lakos között szóváltás keletkezett, mely szurkálássá fajult és az utóbbi életét vesztette. Gusztér és Konrád már régen torzsalkodtak egymással, az elmúlt vasárnapi összekoccanás alkalmával Gusztér kést rántott és azt a fiatalabb Konrád hasába szurta úgy, hogy az tüstént öszszezest.

A helyszínen érkezett orvos megállapította, hogy a szurás életveszélyes és elrendelte a sebesült azonnali elszállítását a szombori közpórházba. Konrád e hó 24-én nagy szenvedés között kiszenvedett.

Gusztért, kit a szurkálás napján ugyan kihallgattak, de szabadlábba is helyezték, az áldozat beállott halálára való tekintettel a hatóság most letartóztatta és a szombori állami ügyészségre szállította, hol az eljárást megindították.

— Óriási tömeg vett részt vasárnap a budapesti katolikus nagygyűlésen. Budapestről jelentik: Szombaton és vasárnap tartották Budapestben a 21. katolikus nagygyűlést, amelyre ezuttal hatalmas tömeg érkezett vidékről a fővárosba. Vasárnap délután Szmrecsányi Lajos egri érsek vezetése mellett tartották az ünnepi körmenetet, amelyen a zuhogó eső ellenére is, a hívek tizezrei vettek részt. A Kossuth Lajos téren Serédi Jusztinián bíboros hercegprímás mondott szentbeszédet.

Kormánybiztost neveztek ki a noviszádi Munkásbiztosító pénztár élére

Latasz Mirko, az agrárminiszterium volt referense az új kormánybiztos

Beográdból érkezett jelentés szerint a szociálpolitikai miniszter felfüggesztette a noviszádi munkásbiztosítópénztár igazgatóságát s

a Munkásbiztosító pénztár élére kormánybiztost rendelt ki.

A miniszter Latasz Mirko, az agrárügyi miniszterium volt referensét nevezte ki kormánybiztosá. A kormánybiztos még a mai nap folyamán elfoglalja helyét.

A kormánybiztosi kinevezés csak folytatolagos folyamata az eddig történt intéz-

kedéseknek, amelyek odairányulnak, hogy a munkásbiztosító pénztárak élére ellenőrző közegek kerüljenek. A munkásbiztosító pénztárak ugyanis autonóm hatóságok, amelyek eddig önállóan intézték a pénztár ügyeit, úgy hogy másodfokú fórum gyanánt rendszerint az illetékes minisztérium szerepelt. Ezt az állapotot a minisztérium kormánybiztosok kinevezésével igyekszik megszüntetni. Előzőleg már a zagrebi központi igazgatóság élére is kormánybiztost neveztek ki, legutóbb pedig a ljubljani és a szombori munkásbiztosító pénztár élére is.

A Heimwehr nem akar sem polgárháborút, sem megegyezést

Ausztria arcáról le kell mosni a vörös festéket

Bécsből jelentik: A Heimwehr vasárnapi zászlóavatásán Steidle, többek között a következőket mondotta:

— Itt is ott is felvetik a kérdést: Polgárháború, vagy megegyezés? Egyik sem!

Meg kell hajólni az ellenfeleknek

Mi Ausztriának meg akarjuk mutatni az európai közösségben a szabadságra vezető utat. Azt akarjuk, hogy a külföld újra szeresse és tisztelje Ausztriát. Előbb azon-

ban

Ausztria arcáról le kell mosni a vörös festéket.

A szociáldemokrata szakszervezet ma szakmák szerint egész sor gyűlést tartott, hogy megbeszéljék az alkotmány ellen tendő intézkedéseket, ha az a mostani szövegében valósulna meg, ami a szakszervezetek végét jelentené.

Vrhovac Radivojt választották meg a „Matica Szrpszka“ elnökévé

A Koszics-párt kivonult az ülésteremből, mert a közgyűlés nem ismerte el az ujonnan beiratkozott tagok szavazati jogát

A Matica Szrpszka vasárnap tartotta meg nagy érdeklődéssel várt közgyűlését. Mint ismeretes, a legutóbb tartott közgyűlést az ellenzék magatartása miatt el kellett halasztani és időközben tárgyalások indultak meg a két frakció kibékítésére, amelyek azonban nem jártak eredménnyel. Miután attól kellett tartani, hogy ilyen körülmények mellett ezuttal is viharos jelenetekre kerül a sor, a rendőrség nagyszabású intézkedéseket fogantatott a rend fenntartására, amelyről egyébként a Matica rendezése is gondoskodott, amennyiben csak a tagsági igazolvánnyal ellátott tagokat bocsátotta a terembe, míg az ujonnan beiratkozott tagok a karzaton foglaltak helyet.

A közgyűlést Petrovics Milan dr. az irodalmi bizottság elnöke nyitotta meg, majd indítványozta, hogy a közgyűlés hódoló táviratot küldjön Öfelségének és üdvözlő táviratot a miniszterelnöknek, amit a közgyűlés nagy lelkesedéssel egyhangulag elfogadott.

Azután Hadzsi Koszta dr. szólalt fel, aki a Szakács-féle afférről kért felvilágosítást, majd Csirics Szevan, a Matica titkára nagy beszédben ismertette a Matica kebelében történt eseményeket. A szónok rámutatott arra, hogy mindkét oldalon súlyos hibák történtek, majd közös együttműködésre és összetartásra szólította fel a közgyűlést.

Csirics Szevan beszéde nagy hatást

váltott ki a tagok soraiban, akik lelkesen éljeneztek a szónokot.

Ezután Setyerov Szlavko dr. emelkedett szólásra, aki az irodalmi bizottság működését bírálta, majd Ljotics Ljubomir a Szakács-féle afférral foglalkozott.

Ljotics beszéde után a közgyűlés áttért a napirendnek arra a pontjára, amely szerint dönteni kellett a jelentkezett mintegy hétszáz új tag felvétele ügyében. A régi választmány azt a javaslatot tette, hogy a jelentkezőket vegyék fel úgy, hogy a közgyűlésen már szavazati joguk legyen.

Az elnök névszerinti szavazást rendelt el, amelynek eredménye az volt, hogy **az indítvány mellett 117, az indítvány ellen pedig 188 tag szavazott.**

A szavazás eredménye alapján a többség elutasította az új tagok szavazati jogát. A szavazás eredményének kihirdetésekor a Koszics párt élénken tiltakozott a döntés ellen, majd az elnök az ellenzék viharos közbeszólásai mellett délutánra halasztotta az ülés folytatását.

A délutáni ülésen Konsztantinovics Mihajlo dr. egyetemi tanár szólalt fel elsőnek, aki tiltakozott az ellenzék kijátszása ellen, végül pedig kijelentette, hogy az ellenzék ilyen körülmények mellett lehetetlennek tartja a közgyűlésen való további részvételt

s testületileg kivonul a közgyűléses teremből.

Ennek megtörténte után a közgyűlés megválasztotta az új vezetőséget. Elnök lett Vrhovec Radivoj, alelnök Miroszavljevics Koszta.

A választmány tagjai: dr. Gavriła Emil ujságíró (Beograd), Vujics Jovan földbirtokos (Senta), dr. Mócs Sándor ügyvéd (Noviszád), Dobanovaeski Jovan földbirtokos (Szrbobran), dr. Maties Milan ügyvéd (Noviszád), Letics Szevan földbirtokos (Noviszád), dr. Lemajics Jovan ügyvéd (Noviszád) dr. Belajesics Vladimir a törvényszék elnöke (Noviszád), dr. Jaksics Zsarko ügyvéd (Velikibeckerek), Lazics Sztanko kereskedő (Noviszád), Grkinics Szava iparos (Noviszád), Kovacevics Dusan földbirtokos (Noviszád), dr. Szimonovics Marko orvos (Szombor), Pavlovics Milisláv tanár (Noviszád), és Mirkovics Glisa tanár (Noviszád).

Felügyelő bizottság: Popov Milorad dr., Gegyanszki Petar, Davidovics Branko, Popovicki Lázár és Nisevics Szava.

Irodalmi bizottság: Jaksics Mileta, Marics Szevetiszlav, Ivics Aleksza, dr. Szavkovics Jovan, Militar Triva, Banjica Szevetiszlav, Kasanin Milan, Petrovics Veljko, Erdeljanovics Jovan dr., Szimonovics Radivoj dr., Szekulics Laza dr. és Szeftanovics Velimir.

ODOL **PÁTE DENTIFRICE**
tisztít — üdit — kiadós

Temerin község képviselőtestületének rendkívüli közgyűlése

Temerin község képviselőtestülete szombaton e hó 26-án délelőtt rendkívüli közgyűlést tartott, amelynek tárgysorozatán tizenkét kisebb-nagyobb ügy felett döntöttek és amelynek legfontosabb tárgya a községi telepek bérbeadása volt.

Temerin község 21 évvel ezelőtt 74 kat. hold legelőjét felparcellázta és 800 négyszögöles parcellákban 148 szegénynek 20 évre bérbeadta. A telepeken a bérlők virágzó gyümölcs-kertészetet létesítettek és házakat is építettek. Tavaly azután, mivel a 20 éves szerződések lejártak 400 négyszögöles parcellákban összesen 296 bérlőnek adták ki az az ugynevezett községi telepeket. Minthogy azonban végleges határozatot hozni a községi képviselőtestület a felebezések és az idő rövidsége miatt nem tudott, a parcellákat csak egy évre adta bérbe.

Most, hogy a telepek felosztásának ügye végleg dűlőre jutott, a képviselőtestület mult közgyűlésén újra foglalkozott a bérbeadás kérdésével s akkor tíz tagu bizottságot küldött ki, amely megállapította, a bérlők névsorát és azt a szombati közgyűlés elé terjesztette.

A közgyűlés a névsort néhány változtatással elfogadta s így sok vitára és felebezésre okot adó telepügy 20 évre lekerült a napirendről.

Letárgyalta a képviselőtestület ezenkívül az 1929. évi utólagos költségvetést is.

A Fernbach-féle vadászterületet november 7-én árverés útján fogja a község bérbeadni.

— **A noviszádi ügyvédi kamara közgyűlése.** A noviszádi ügyvédi kamara vasárnap tartotta közgyűlését Adamovics István dr. elnöklete alatt. A közgyűlés megállapította a jövő évi költségvetést, amely 525.388 dinár bevételt és 456.527 dinár kiadást irányoz elő. A munkaképtelen ügyvédek valamint az elhalt ügyvédek családtagjainak segélyezésére 220.000 dinárt fordítanak. A közgyűlés ezután elhatározta, hogy az új tagsági díjakat évi 800 dinárban állapítja meg.

Megtörtént a második fiatalítási operáció a noviszádi Uzelac-szanatóriumban

Vasárnap hajtották végre a műtétet a duggazdag angol kereskedőn — Olyan horribilis honoráriumot kaptam az operációért, mondja Uzelac dr., amelyet jugoszláv orvos még soha nem kapott

Megírtuk a napokban, hogy egy duggazdag angol kereskedő, aki a Délbácska tudósítása révén értesült a Hasszán Müftár mirigyével végrehajtott fiatalítási operációról, a napokban Noviszádra érkezett, hogy hasonló műtétnek vesse alá magát,

ezuttal azonban élő ember mirigyének az átültetésével.

Uzelac Szlavko dr. sanatóriumi főorvos meg is találta azt az embert, aki hajlandó volt mirigyét feláldozni a műtét céljaira. Az illető

egy ismert noviszádi fiatalember, akinek a nevét azonban Uzelac dr. nem hajlandó elárulni.

Miután a duggazdag angol kereskedő kipihente a hosszú ut fáradalmait, szombaton este kijelentette, hogy aláveti magát a műtétnek.

Az operációt vasárnap délben hajtott végre Uzelac dr. s az előjelek után ítélve, a műtét kitűnően sikerült.

Uzelac Szlavko dr. nem volt hajlandó részletesen nyilatkozni a műtétről, mert nem találja összeegyeztethetőnek az orvosi etikával, hogy az angol kereskedő és a noviszádi fiatalember nevét a sajtó számára elárulja. Csak annyit mondott, hogy az operáció tényleg megtörtént, a részletekről pedig csak az angol uriember elutazása után fog nyilatkozni.

— Mennyit kapott a fiatalember az át-

engedett mirigyekért? — kérdeztük az orvost.

— Ezt sem mondhatom!
— Talán százezer dinárt?
— Nem, annyit nem — felelte az orvos.
— Ötvenezer dinárt?
— Körülbelül annyit! — hagyta rá az orvos mosolyogva, majd elmondotta, hogy az angol kereskedő fényesen honorálta a műtét végrehajtásáért.

— A mi viszonyainkhoz képest — mondotta Uzelac dr. — olyan óriási összeget kaptam,

amilyent jugoszláviai orvos még sohasem kapott.

Ilyen óriási összeget talán még a leggazdagabb emberek sem fizetnének, mint amennyit az angol kereskedő fizetett a fiatalítási műtétért.

Uzelac dr. ezután elmondotta, hogy két újabb ajánlatot kapott, egyet Angliából, a másikat pedig Amerikából, mirigyeket pedig ötven ajánlották fel, négyen Noviszádról és egy Beogradból.

Egy angol dzsentlmen saját repülőgépén akar Noviszádra utazni.

Uzelac dr. végül elmondotta, hogy a Hasszán Müftár mirigyével végrehajtott operáció két paciense, Krivcov Panta és Vujanics Aleksza kitűnően érzik magukat. Krivcov lesoványodott és elvesztette asztmáját, ami szintén a regeneráció egyik tünete, Vujanics Aleksza pedig „nem fér a bőrébe”.

Jóváhagyta a legfelsőbb egészségügyi tanács az elmeszakértők véleményét Lőrinc Imre bűnügyében

Lemaics Jovan dr. mint magánvádló veszi át a vád képviselőt

Mint ismeretes, a noviszádi államügyész még annak idején elejtette a vádat Lőrinc Imre, Mijatovic Sztevan sofőr gyilkosa ellen. A vádelejtés az orvosi szakvélemények alapján történt, amelyek beszámíthatatlannak nyilvánították Lőrinc Imrét, aki a gyilkosságot is beszámíthatatlan állapotban követte el.

Az ügyészség döntése ellen Lemaics Jovan dr. ügyvéd a károsultak nevében felebezést jelentett be a vádtanácsához, amely megváltoztatva az ügyészség határozatait a vizsgálat kiegészítését rendelte el, egyben utasította a vizsgálóbíró, hogy az orvosi szakvéleményeket a legfelsőbb egészségügyi tanácsához terjessze fel, felülvizsgálat végett.

A legfelsőbb egészségügyi tanács hatá-

rozota tegnap érkezett a noviszádi törvényszékhez. A tanács

teljes egészében hozzájárult az elmeorvosi szakvéleményekhez, amelyek beszámíthatatlannak nyilvánítják a gyilkost.

Az egészségügyi tanács véleménye alapján a noviszádi törvényszék vádtanácsa fel fogja szólítani dr. Lemaics Jovan ügyvédet terjessze be vádiratát Lőrinc Imre bűnügyében és csak azután dönt véglegesen, folytatja-e az eljárást Lőrinc Imre ellen vagy sem. A vádtanács kedvezőtlen döntése esetén az ügyvéd a felelősségi bírósághoz is felelősséget, úgyhogy Lőrinc Imre ügye még egyáltalában nem került le a napirendről.

Hétfő, október 28

ÉRTEKTŐZSDE ZARLATOK

A dinár árfolyama. Budapest 9.98-10.06
Bécs 12.535-12.595, — Prága 59.175-59.575,
Berlin 7.348-7.368, Trieszt 33.725-33.80 London 276.

Beograd. London 276.29-275.49, Páris 223.77-221.77, Newyork 56.55-56.35, Milanó-Trieszt 297.19-295.19, Genf-Zürich 1097.40-1094.40, Prága 167.91-167.11, Bécs 7.9629-7.9329, Berlin 13.5425-13.5125, Budapest 9.9082-9.8782.

Allampapírok: 7%-os kölesön 84.75-84.25, 4%-os agrárkötvény 54-53.50. Hadikárpótlási prompt 423.25-421, december 31-ére 429-427.50. Nemzeti Bank 8280.

Zürich. Beograd 9.1250, Budapest 90.28, Páris 20.33, London 25.175/8, Newyork 516.05, Brüssel 72.20, Milanó 27.04, Madrid 73.80, Amsterdam 208.10, Berlin 123.44, Bécs 72.55, Stockholm 138.70, Oslo 138.25, Kopenhága 138.25, Szófia 3.74, Prága 15.2950, Varso 57.80 Athen 6.715, Konstantinápoly 2.435, Bukarest 3.08, Helsingfors 12.975.

TERMÉNYTŐZSDE ZARLATOK

Beograd. Buza fővonal 76-77, 3-4%, 185-185. Irányzat: Lanyha.

Noviszád. Buza bácskai k. d. 77 kgos 190-192.50, 78 kgos 192.50-195, bánáti k. d. 77 kgos 187.50-192.50, szerémi 77 kgos 187.50-192.50. Árpa 125-127.50. Zab 145-150. Tengeri bácskai csöves k. d. 70-75, új 105-110, december-januárra 125-130, márciusra Duna 142.50-147.50, április-májusra 145-150, szarított 145-150, szarított Duna 150-152.50, márciusra Duna és Bega r. k. 142.50-147.50, szerémi új k. d. 105-110, december-januárra 125-130, Duna márciusra 142.50-147.50, szarított 145-150. Export malmok iránymérei, buzaliszt 30 nap kassza vagy 1.5% nullás gg és g 330-340, kettős 310-320, ötös 280-290, hatos 260-270, hetes 220-230, nyolcas 130-135. Egyéb malmok effektív kötéseiről bácskai nullás gg és g 295-310, kettős 270-280, ötös 245-255, hatos 210-220, hetes 175-185, nyolcas 115-125. Korpa jutásákban 105-110. Irányzat: Változatlan. Forgalom: Buzában 46, tengeriben 28, lisztben 9, zabban 1, burgonyában 2, babban 2 és korpában 3 vagon.

Budapest. Irányzat: csendes Forgalom. közep. Buza okt. —, —, —, 1930 márc 23.93-23.94. Májusra 24.52-24.54. Rozs októberre —, —, —, 1930 márciusra 17.68-17.70. Tengeri májusra —, —, —, —.

Csikago. Buza: szilárd. Decemb. —, — márciusra 1267/8, májusra 1373/8. Tengeri: tartott. Decemberre 923/4, 1930. márciusra 981/4, májusra 100—. — Zab: tartott. decemberre 501/4, 1930. márciusra 523/4, májusra 543/8. Rozs: tartott. Decemberre 1063/8, 1930. márciusra 1111/4, májusra 113—.

Winnipeg. Irányzat: szilárd. Buza októberre 1371/2, decemberre 1383/4, 1930 márciusra 1441/2.

Liwerpool. Buza: tartott. Decemberre 9sh 1 1/4 márciusra 9sh 8 1/4 májusra 9sh 11 1/4

Meghalt egy éhségstrájkot folytató fogoly Budapesten

Budapestről jelentik, hogy az éhségstrájkot folytató fogolyok közül az egyik meghalt a fogházban. A hatóságok vizsgálatot indítottak annak megállapítására, hogy az orvosi felügyelet mellett mesterségesen táplált fogolynak mi okozta a halálát.

APOLLO okt. 29-én

A Bellamy pör

Rendkívül érdekesítő 7 felvonásban

Főszereplő LEATRICE JOY

HIREK

1929. október 29. Kedd

Rom. kat.: Narcisz. Protestáns: Zénó. Gör. kel. (okt. 16) Longin. A nap kel 6 óra 12 perckor, nyugszik 4 óra 32 perckor.

— **Vigyázó Vendel deronjei plébános Szentcséki ülnök lett.** Odszacról jelentik: Bensőséges ünnepségekben részesítették tisztelői és barátai Vigyázó Vendel deronjei plébánost szentcséki ülnökké való kinevezése alkalmával. Az ősz lelkipásztor ugyanaznap ülte meg névnapját. Würtz Pál odszaci kerületi esperes meleg szavak kíséretében adta át a lila cingulust az ünnepeltnek, ki meghatóttan köszönte meg az ünnepelést.

— **Dr. Franges üdvözlője.** A szubotocai mezőgazdasági kongresszus résztvevői üdvözlő táviratot intéztek dr. Franges Otto földművelésügyi miniszterhez, aki tegnap délután megkapta a táviratot.

— **Az Agrárbank ügyvezető igazgatója.** Beogradból jelentik, hogy az Agrárbank ügyvezető igazgatójává Nincsek Augosztot, a zagrebi Szrpszka Banka igazgatóját választották meg.

— **Karlovac város fennállásának 350-ik évfordulója.** A Zagreb melletti Karlovac város vasárnap ünnepelte fényes külsőségek között fennállásának 350-ik évfordulóját. Az ünnepségekről hódoló táviratot küldtek öfel ségének és üdvözlő táviratot Zsivkovic Petar miniszterelnöknek.

— **A noviszádi munkáskamara esti tanfolyama.** A noviszádi munkáskamara november 6-án megnyitja ez évi esti munkástanfolyamát, amelyen szerb, német, francia és esperanto nyelvet, továbbá gyorsírást foglalkoztatni. A tanfolyam teljesen díjtalan, az elsőrendű tantereket a kamara fizeti. Beiratkozni november 6-ig lehet a munkáskamaraiban vagy könyvtárban.

— **Győződjék meg a csemegék olcsóságáról Spillernél.**

— **A Filharmónia alakuló ülése.** A Filharmónia zenekarának egyesületének választmányi ülése vasárnap tartotta meg alakuló ülését, amelyen a következő tisztikart választották: Elnök: Nenadovic Vladislav gyógyszerész, titkár: Klein Alexa, pénztáros ifj. Menrath József, zenereferensek: Grigorijev Vaszilije, Filipan Jasa, irattáros: dr. Spitz Jenő, a választmány tagjai: Dr. Mócs Sándorné, Vulkóné—Varagyanin Vida, Schweibach Mici, Zsivojnovics Koszta és dr. Dobnig József. Az egyesület akciót indított, hogy Noviszádon egységes nagy zenekart szervezzenek és minden remény meg van arra, hogy a városnak rövidesen nagy filharmónikus zenekara lesz.

— **Templomi bucsu.** A bacskopetrovoszei román kat. templomnak Mindszentek ünnepén lesz a bucsuja.

— **Parabuc községben megszűnt a villanyvilágítás.** Odszacról jelentik: Parabuc község villanyközpontját likvidálni kellett, mivel nem volt kellő anyagi támogatása. Hét esztendeig élvezte a község a villanyvilágítást, most azonban ismét afrikai sötétség borul a községre, ezen kulturintézmény megszűnésével. Baeska Topola és Pivnica községek kaptak az alkalmon és megvették a két Dinamómotort.

— **Óriási tömeg vett részt vasárnap a családi dráma áldozatát Csében.** Piller Miklóst, akit felesége konyhakéssel hasbaszúrta és a noviszád ikorházban meghalt, szombaton halottas kocsival Csibre szállították, ahol dacára az állandóan szakadó esőnek, óriási részvét mellett kísérték utolsó útjára. Amennyiben Piller tüzoltózenész volt, a temetést a tüzoltótestület rendezte. Piller két kis árvát hagyott hátra, akikről, mivel se apa, se anya nincs többé számukra, a rokonság gondoskodik.

— **Ma délután 1 óráig nyitva marad Marle karikatura kiállítása.** Marle Pál karikatura kiállítása iránt ritkán tapasztalt érdeklődés nyilvánul meg. A nagy érdeklődésre való tekintettel a kiállítás ma délután 11 órától délután 1 óráig nyitva marad.

— **Uj iskolák Sztari Beesejen.** A sztáribecsei iskolaszék legutóbbi gyűlésén az iskolai igazgató az egyes osztályokba beiratkozott tanulók számáról tett jelentést, amelyből kitűnt, hogy néhány osztályban olyan tömegesen iratkoztak a tanulók, hogy a tantermek nem képesek befogadni a tanköteleseket s a túlszűrt tanterekben eredményes tanítást sem lehet felmutatni. Ezért az iskolaszék kimondotta, hogy az újfalusi I. osztályt, az alsóvárosi I. osztályt, a beltéri III. osztályt és a sörháznegyedi I. és II. osztályt megosztja és öt új osztálytanítónak kinevezését kéri a minisztériumtól. Az ügy végleges elintézéséig a nevezett osztályokban félnapos tanítást tartanak.

KÖSZÖNÖM!

Nem kérek mást, csak valódi
POPOVIĆ féle **DESZÁNKA KRÉMET!**

— **Elítelt sikkasztó.** A beogradai bíróság tegnap három évi börtönre ítélte Arangyelovics Vaszilijt, a vallásügyi minisztérium volt alkalmazotját, mert nagyobb pénzszegezget elsikkasztott.

— **A tengerbe zuhant egy angol hidroplán, a genovai kikötőben.** Londonból jelentik: A birodalmi légiforgalmi társaság hivatalosan közli, hogy a Róma nevű hidroplán, a genovai kikötőben szombaton szerencsétlenül járt. Négy utas és a személyzet három tagja, a tengerbe fulladt.

— **Meghalt Bülow herceg.** Rómából jelentik: Bülow herceg, volt német kancellár tegnap reggel 6 óra 50 perckor meghalt.

— **Bonbon és csokoládé különlegességek Spillernél.**

— **Női hullá a Petar király csatornában.** Knezsevic Milica, bácskogradistei asszony tegnap egy női hullát talált a Kralja Petra csatornában. A vizsgálat megállapította, hogy a hullá legalább tíz napja feküdt a vízben s egy körülbelül 30—35 éves közep-termetű asszony holtteste. Ruházata: Kék blúz és kék szoknya, a lábán nem viselt cipőt s balkezén sérülés nyomai látszanak. A rendőrség nyomozást indított az asszony személyazonosságának megállapítására.

FŐ HUZÁS naponta nov. 7-től dec. 2-ig.
4 jutalom, 115 ezer nyeresémmel!
Sorsjegyek állandóan kaphatók a FŐLÁRUSITÓNÁL
LUSTIG LAJOS BANKÜZLETE NOVISÁD

— **A pörösködés vége.** Vinkovic Sándor bacskogradistei lakosnak valami szállítási ügyből kifolyólag összeszólalkozása volt Brankov Sztevo gabonakereskedővel. A szóváltás hevében Brankov arcultította Vinkovicot, aki erre Brankovot a sztáribecseji járásbírósnál bepörölte. A tárgyalást a bíróság pénteken tartotta meg és Brankovot pénzbírságra ítélte. Az ítélet ugylátszik Vinkovicot nem elégitette ki, mert a tárgyalásról eltávozva kijelentette, hogy majd ő szolgáltat igazságot. Majd egy kocsin hazajött Gradistére és itt a vasútállomáson a vonatról leszálló Brankovot egy vasvillával megtámadta. Brankovnak azonban sikerült baj nélkül elmenekülni, Vinkovicot pedig a csendőrség letartóztatta.

— **Iskoiásgyerekek! Vegyetek be rendszeresen naponta 1—2 kanál „Energin“ kina vasort, amely kiűnő ízű, elsőrendű vérképző gyógyszer. Erősíti az idegeket, fokozza az étvágyat s megőrzi a szervezetet a veszedelmes betegségektől. Kapható gyógyszerárakban és drogériákban, 1 üveg (1/2 liter) 40 dinár.**

Izlelje meg az

AMERICAN CORNETET

naponta friss édes tejszín habbal és gesztenye pürével töltve eladási helyén, Jevrejska u. 11.
10 darab rendelésnél házhoz szállítva

Elmosta az eső a noviszádi vásárt

A vasárnapi nagyvásár szomorú ausruciumokkal indult meg, s ugyancsak szomorú eredménnyel fejeződött be, amennyiben

a hatalmas záporos eső elmosta a vásárt s a vásárlási kedvet.

A rossz idő miatt a felhajtás is minden várakozáson alul maradt. A vásári bódésok is nagy felkészültséggel vonultak fel, a lapcecsenyések is vigan süttették az inycsiklandozó peccenyéket, a közönség azonban a zápor első cseppjeire pánikszzerűen menekült a színhelyről s csak kevesen igyekeztek a sátrak alatt megvárni a zápor végét. Később már kiderült az idő, a nap is kisütött, a vásári hangulatnak azonban befellegzett. A nagy forgalom elmaradt s a noviszádi kereskedők is hiába tartották nyitva üzleteiket a déli órákig, vevők csak gyéren jelentkeztek.

Kereskedők, gyárosok és iparosok figyelmébe!
Alkalmazott (munkás, cseléd)
adóbélyegegekkel
és erre vonatkozó felvilágosítással szolgál
LIPKOVICS TRAFIK
Kralja Aleksandra ul. 20. Telefon 26-00

Amerika hajlandó lesz állítani Németországgal szemben fennálló követeléseit

Londonból jelentik: A Daily Telegraph diplomáciai levelezőjének értesülése szerint, az amerikai kormány elhatározta, hogy Németországgal újabb jóvátételi tárgyalásokat kezd. Ez az elhatározás nagy meglepetést keltett London kivételével mindenütt, mert ebben újabb bizonyítékát látják annak, hogy Hoover helyesli a koncentrált nemzetközi jóvátételi bank tervét.

Amerika állítólag kész követeléseit Németországgal szemben, a Young-tervezet értelmében leszállítani, de a fizetésekért Amerikával szemben Németország lesz a felelős. Amerikai anyilván nem hajlandó belenyugodni a Young-tervezetnek abba a rendelkezésébe, amely szerint az ő részlete, csak a francia feltétlenül kővta után következnek.

Arzénnel meggyilkoltak egy győrszentiváni vendéglőst

Győrből jelentik: Nemrégiben névtelen feljelentés érkezett a győrszentiváni csendőrséghez és a feljelentés közli, hogy Miletics Lajos ottani vendéglős annakidején nem természetes halállal halt meg, hanem mérgezésnek esett áldozatul. A holttestet exhumálták és az egyes részeket felküldték az országos vegyvizsgáló állomáshoz, ahonnan most az az értesítés érkezett, hogy a hullarészekben nagy mennyiségű arzént találtak. A mérgezési ügyben eddig egy előzetes letartóztatás történt, a nyomozást továbbfolytatják.

IRDESSEN
DÉLBACSKÁBAN

Győzött a Vojvodina, a NAK, a Macsva és a Makkabi

A sáros talaj és a szél károsan befolyásolta a játékokat

A szombatról vasárnapra virradó éjjel lehullott hatalmas eső sártengerré változtatta a füvel nem borított pályákat sőt még az esőálló játéktereken is helyenként több centiméter magasságu volt a víz. Szerencsére, hogy csupán Noviszádon játszottak bajnoki mérkőzéseket a Karagyorgye pályán, amely közismert arról, hogy területéről a legrövidebb időn belül tűnik el a víz.

A hatalmas eső azonban még a Karagyorgye pálya egyes részein is pocsolyákat teremtett főleg a kapuk előtt és a nagy sár károsan befolyásolta a játék szépségét. A forduló egyébként a favoritcsapatok győzelmével végződött, csupán a Rádnicski nem várt gólarányu veresége meglepetés.

VOJVODINA—RÁDNICKI 4:1 (2:0). I. osztályu bajnoki

Karagyorgye pálya, bíró: André

A játék elejétől végig hatalmas iramban folyt le, de szépségét a kapuk előtt terpeszkedő pocsolyák károsan befolyásolták. A két csapat legjobb összetételében állt ki, de már az első percekben kitűnt, hogy Mándics I. a Rádnicski csatársor főerőssége, betegsége miatt csak másodrangú szerepet tölthet be a csatársor irányításában. A Vojvodina csatársor játéka is sok kívánnivalót támasztott, de hatalmas segítséget nyert Ognyanovics centerhalf támogatásával, aki a mezőny kimagaslóan legjobb játékosa volt. A mérkőzés sorsát többé-kevésbé Ognyanovics pompás játéka döntötte el, mert a két csapat többi része között lényegesebb különbség nem volt.

A Vojvodina elsőféldőbeli két gólját kornerből éri el Ognyanovics, illetve Markovics révén. A második féldő kezdetén a Rádnicski Mándics szabadrugásából gólt lő és a munkáseggyüttes negyed órán át erős ostrom alatt tartja a Vojvodina kaput. Sorozatos támadásaik azonban gólt nem eredményeztek, mert a beteg Mándics passzivitása folytán nem akadát csatár, aki a támadásokat góllá értékesíthette volna.

Negyedórás Rádnicski fölény után újból a Vojvodina veszi át a szót és a játék befejeztéig inkább a Rádnicski térfelén folyik a játék. Markovics és Ognyanovics szereztek meg a Vojvodina újabb góljait és ezzel a bajnoki helyezés szempontjából értékes győzelmet.

Vojvodina tart.—Rádnicski tart. 5:0 (1:0). Bíró: Rossier.

Vojvodina ifj.—Rádnicski ifj. 4:0 (3:0). Bíró: Fehér.

JUDA MAKKABI—HAJDUK 11:0 (3:0). II. osztályu bajnoki

Karagyorgye pálya, bíró: Nikolics

A petrovaradini Hajduk katona-játékosai nem vehettek részt a mérkőzésen és a csapat katasztrófális veresége főleg ennek tulajdonítható. A Makkabi vasárnapi játékával a komplett Hajdukot is legyőzte volna de nem valószínű, hogy a játék rekord gólarányu győzelemmel végződött volna.

Az első féldőben a széllal játszó Makkabi inkább tapogatózó játékot folytat, amellyel szemben a Hajduk, bár kapkodó játékkal, de ugyahogy állja a sarat. A második féldőben azután egykapus játék folyik. A fiatal játékosokból álló Hajduk meg-

adja magát sorsának és a Makkabi tetszés szerint éri el góljait. A mérkőzés során csunya botrány játszódott le a nézőtérén, amelyre még visszatérünk.

Vasárnapra volt kitűzve a Gradjanszki—Fruskogorac mérkőzés hátralévő négy perccének lejátszása. A mérkőzés közbejött akadályok miatt elmaradt és a legközelebbi vasárnapok valamelyikén kerül eldöntésre.

Temerin:

NAK—TTC 4:2 (3:1). I. osztályu bajnoki
TTC pálya, bíró: Mangh

A TTC kitűnő talaju füves pályája az esőt teljesen beitta, de a hatalmas szél itt is károsan befolyásolta a játékot. Az első gólt, a játék kezdetén a TTC éri el és a NAK nehezen alkalmazkodik, a szél okozta nehézségekhez. Lassanként azonban kidomborodik a noviszádi csapat tehnikai fölénye, különösen Schick lövőkészsége jut gólokban is kifejezésre.

A második féldőben méginkább kidomborodik a NAK fölénye és egy újabb góllal pecsételi meg a bajnoki tabella utolsó helyéről való megmenekülését.

Sabác:

MACSVA—GRADJANSZKI (Mitrovica) 6:0 (2:0). I. osztályu bajnoki

Mácsva pálya, bíró: Ruzsics (Beograd)

Az utóbbi hetek eseményei alapján nem volt nehéz feladat megjósolni, hogy a mitrovicai Gradjanszki aligha számíthat kedvező eredményre sabáci pályán, a Mácsvával szemben. A mérkőzés kimenetele mindenben igazolja ezt a feltevést. A Gradjanszki Giller szerepeltetésével sem mentesült az eléggé súlyos vereség alól és ezzel a Mácsva megerősítette megdönthetetlen vezető pozícióját a bajnoki lista élén.

Az első osztály őszi fordulójából most már csak a Vojvodina—NAK mérkőzés van hátra, amely november 3-án kerül lejátszásra.

Petrovác:

Sztabiceei Szoko—Szlovaeski 3:2 (2:2) Barátságos. Bíró: Rossier. A szuboticiai vidéki elsőosztályu bajnokkal szemben, az egygólos vereség is szép fényt vet a Szlovaeski és a noviszádi kerület második osztályának nivåjára. A sár és a nagy szél sokat rontott a játék szépségén. Az első gólt a 27. percben a Szlovaeski éri el Sandalj révén. Három perccel később öngólt vét a petrováci csapat, majd a Szoko Velimirov révén megszerzi a vezetést. A 41. percben Hüttenberger rugja a Szlovaeski kiegyenlítő gólját. A második féldő első percében gólhoz jut a Szoko és az eredmény a játék végéig nem változik.

Szubotica:

ZsAK—Ferrum 4:2 (1:2). I. osztályu bajnoki.

Bácska—SzMTC 2:1 (1:0). I. osztályu bajnoki.

Szombor:

Sport—Odszaci S. C. 7:1 (2:1). I. oszt. bajnoki.

SzTK—ZsAK 1:0 (1:0). I. osztályu bajnoki.

Szenta:

Dulcis—ZsAK 1:0 (0:0). I. osztályu bajnoki.

Beograd:

Jugoszlávia—Jedinstvo 4:1 (1:0). I. osztályu bajnoki.

Obilics—Grafičar 5:3 (0:0). Bajnoki.

Novi Vrbasz:

VSC—Szombori Szoko 4:1 (0:1). I. osztályu bajnoki. Az erős szélben nem fejlődhetett ki szép játék és a csapatok inkább hosszú beadásokkal dolgoztak. Az első féldőben a Szoko játszott széllal és sikerült is neki a vezetést megszerezni, de a második féldőben a széllal játszó VSC könnyen bilentí a maga javára a mérkőzést. A csatársor most sem játszik szépen, de támadásai erőyesek és gólratórok, s ennek eredményeképp tíz perc alatt három gólt lő. A 28. percben Elszász négyre szaporítja a gólok számát és ezzel beállítja a végeredményt. Boros bíró jól vezette a mérkőzést.

Budapest:

Ferencváros—Somogy 5:0 (5:0).

Hungária—Attila 1:1 (1:0).

Ujpest—Nemzeti 4:0 (2:0).

Szeged:

Bástya—Pécsbaranya 5:1 (3:10).

Debrecen:

33 F. C.—Boesckay 1:1 (1:0).

Szombathely:

Sabária—Soroksár 7:0 (3:0).

Bern:

Ausztria—Svaje 3:1 (1:1). Európai kupa

Csehszlovákia—Jugoszlávia 4:3 (4:1). A két ország válogatott küzdelmében a jugoszláv csapat teljesen egyenrangú ellenfele volt a csehszlovák válogatottnak. Különösen a második féldőben játszott kitűnően a jugoszláv együttes és csak a balszerencse ütötte el a kiegyenlítő gól elérésétől.

Bárany István dr. Nürnbergben. Bárany István dr. a kiváló gyorsuszó vasárnap Nürnbergben startolt, ahol a 100 métert 1 p. 09 mp., a 200 métert 2 p. 21.4 másodperc alatt uszta.

Burghardt cég—Klein Jenő cég 4:1 (0:1) A két cégszapat első mérkőzését vasárnap délelőtt játszották le. Az első féldő egyetlen gólját Grosepeis lőtte. A második féldőben a Burghardt cég felnyomul és Pilko (2), Hofmann és Wack góljaival megszerzi a győzelmet.

Meghalt Iszer Károly. Budapesten tegnap meghalt Iszer Károly, a magyarországi futballsport megalakítóinak egyik lelkes vezetője. Fiatal korában aktív játékos volt, később pedig a BTC elnöki tisztében fejtette ki értékes szolgálatait a magyar futballsport érdekében.

Továbbra is hűvös idő várható

Noviszádon tegnap délben a hőmérséklet 12 fok volt

A középeurópai kettős depressziót az Ocean felől benyomult nagy légnyomás szétválasztotta, az egyik Itália, a másik a Balti országok fölé került. Új depresszió érkezett a Britt szigetek fölé. Európa keleti részeit kivéve, az egész szárazföldet hűvös tengeri levegő árasztotta el. Franciaországban éjjeli fagyok voltak, az esőzés Középeurópában megszűnt. Hazánkban több helyütt csapadékot vártak. A hőmérséklet erősen leszállt, nyugaton éjjeli fagyok is voltak.

A meteorológiai intézetek jelentése szerint

inkább derült és főleg éjjel igen hűvös idő várható, esetleg éjjeli fagy.

Noviszádon tegnap délben 12 fokot mutatott a hőmérő. Délszerbiából nagyobb esőzésekről érkezik hír. Szlovéniában igen hűvös idő volt, éjjeli fagyval.

Amerika nagy lelkesedéssel ünnepelte az izzólámpa feltalálásának ötven esztendősi jubileumát

Newyorkból jelentik: Egész Amerikában megünnepelték a villamos izzókörte feltalálásának ötvenéves jubileumát. Minden nagy városban este pazar kivilágítás volt. Az ünnepségek központja Detroit volt, ahová Edison, a világhírű feltaláló is elutazott. Az utat ötven év előtti, elavult ócska vonaton tette meg.

Edison munkatársával megismételte azt az első kísérletet, amely az izzólámpa feltalálására vezetett.

Amikor kigyulladt a fény, a jelenlévő közönség lelkesen ünnepelte a nagy feltalálót. Az ünnepségen felesége társaságában Hoover elnök is megjelent és szellemes felköszöntőben üdvözölte Edisons. Emlékez-

tett többek között arra, amikor az emberek még petróleummal világítottak. Az ünnepség során felolvasták a rengeteg üdvözlő táviratot köztük a Hindenburg német birodalmi elnökét és a walesi herceget. A felköszöntőket és a zenét rádióon továbbították.

RÁDIÓ-MŰSOR

Kedd, október 29

Beograd. 11.20 és 11.45: Vizállásjelentés. 12: Pontos időjelzés. 12.10: Gramofónhangverseny. 12.30: Közgazdasági hírek és tőzsdejelentések. 12.40: Gramofónhangverseny. 13.30: Hírek. 17.30: Cvetkovics Alek-

szandar a szépség higiénijéről tart előadást 18: Hangversenyátvitel a Moszkva kávéház-ból. 19.30: Német nyelvkurzus. 20.30: A rádiókvartett hangversenye Batranjac Tatjana énekművésznő, a beográdi opera tagjának közreműködésével. 21.30: „Az esküvő utáni napon”. Etienne egyfelvonásos vígjátéka. 22: Gramofónhangverseny.

Zagreb. 12.30: Délszláv zene gramofónon. 17.30: Délszláv zene. 20: Gundulics „Dubravka” c. pásztorjátéka a Nemzeti Színház-ból, zenéje Gotovactól. Utána Baranovics „Mézeskalácsszív” c. horvát balettje.

Bécs. 11: A Silving-négyes könnyű zenéje. 16: Szórakoztató zene. 20: Nemzetközi műsorcsere Berlinből. 21.30: Népszerű hangverseny.

Kassa. 12: Harangszó a kassai székesegyház-ból. 12.05: Házi zene. 17.10: Hangverseny. 21: Szórakoztató zene.

Budapest. 9.15: A m. kir. 1. honvédegyalozred zenekarának hangversenye. 12: Déli harangszó. 12.05: Hangverseny. 3.50: A „Tündérvásár” meseórája. 5.10: A Mándics szalózenekar hangversenye. 8: A közép-európai műsorcsereorozatban a berlini rádió adóállomás műsorának közvetítése. 10: Pontos időjelzés, időjárás és vizállásjelentés hírek. Majd: Rigó Janesi és cigányzenekarának hangversenye.

München. 16.30: Házi-trió. 17.30: Hangverseny. 20.30: Lortzing: „Hans Sachs” c. háromfelvonásos vigoperája.

Mor. Ostrava. 11.30: Gramofón. 12.30: Déli zene. 15: Rádiózenekar. 16.30: Jazzzene. 17.30: Gramofón. 22.15: Kávéházi zene közvetítése.

Prága. 11.30: Gramofón. 16.30: Rádiózenekar. 19.05: Tamburicahangverseny. 20: Szórakoztató zene.

Fizessen elő a Délbácskára

A ZSARNOK FÉRJ IGÁJÁBAN

(42)

TÖRTÉNETI REGÉNY
Írta: FARKAS EMŐD

— Majd előkerestem én, ha a föld alá bujt is, — hörögte rekedten Révay. — Most pedig meghagyom neked, hogy napal aludjál, éjjel pedig örködjél. Lásd el magad karddal, pisztollyal és ha éjjel gyanus alakokat látsz a várudvaron, lödd ki a pisztolyodat.

— Ertem, nagyságos uram.

— Hadd folyon hát az a válópör, — sziszegte Révay, — majd meglátjuk, hogy kit fog megalázni a pozsonyi szentszék.

Kezével távozást intett, mire az inas elhordta az irháját és ő egyedül maradt. Végigdől a karosszékeben, aztán a haditerven gondolkodott, amellyel egy csapásra megsemmisítheti a feleségét.

Nemsokára készen volt a haditervenvel, de ennek végrehajtásához bátorság is kellett. Ezt pedig nála csak a bor adhatta meg. Az a düh, amely a szívét perzselte, a torkát is égette és egy kupa borral locsolta le ezt a tüzet.

Most már égett a feje is, a vére lángolt és olyan bátorságot érzett, hogy nagy tettekre is képesnek tartotta magát.

Berohant a felesége szobájába. Olyan váratlanul rontott be, hogy Zsuzsanna halálra rémült tőle. A szobában találta István diákot, akivel levelet íratott.

Révay öklével sólyomként csapott az asztalra.

— Ide azzal a levéllel! — ordított István diákra.

Az ifju el akarta dugni a megkezdett írást, de Révay kikapta a kezéből.

Egy pillantást vetett csak rá és menten tisztában volt vele, hogy kinek szól ez a

levél:

„Édes jó Bakics Bátyám!” Ez volt a levél megszólítása.

Révay vállon ragadta a megrémült ifjut. — Nyomorult fickó, hogy mersz te ilyes mit firkálni?

— Nagyságos uram, — hebegte István diák, — én azt írom, amit nekem parancsolnak.

— Ki parancsolta neked, hogy levelet írj Bakicsnak?

— Én! — felelte Zsuzsanna.

— Igen? No mindjárt rendet csinálók én itt.

Azzal bekiáltotta az inasát.

— Szaladj a várnagyhoz és mondd meg neki, hogy küldje ide a prófoszt bilinescesel.

— Mit akar kegyelmed? — szolt megrettenve Zsuzsanna.

— Hallgass, te céda!

— Távozz tőlem!

— Egy szót sem, mert téged is megvasaltalak!

— Engem? De hiszen akkor a lelkén is keresztülmegy Bakics.

— Egy mukkanást sem akarok hallani, mert hóhérral süttetem rád a szegénybélyeget!

Révaynak szikrákat szórt a szeme és úgy ordított, hogy Zsuzsanna majd megsüketült tőle. Révay valósággal tombolt a düh-től.

Zsuzsanna már tudta, hogy a Dánielre bízott levelet ellopták és tisztában volt azzal, hogy ez a levél az ura kezébe került.

Megdöbbszent, de igyekezett uralkodni magán. A foglár a nehéz vassal megérkezett.

— Vasald meg István diákot és vedd a tömlőc fenekére.

— Mit vétettem a nagyságos ur ellen, — szolt remegve István diák.

— Egy szót sem, nyomorult, majd megmutatom én nektek, hogy ki vagyok!

Szája habzott, a szeme vérben forgott és a kezével úgy hadonászott, mintha kar-

dot forgatna.

A foglár megvasalta a szegény ártatlan István diákot.

— Vigyétek a szemem elöl ezt a gyalázatost, — ordította Révay — és ma egy falatot sem adjatok neki.

— És holnap? — kérdezte a foglár.

— Egy karéj száraz kenyeret és egy korsó vizet. Minden második nap bőjt, amikor semmit sem kap.

Zsuzsanna női cselédsége, sirva és kezeit tördelve állotta körül az urnójét.

— Ti pedig takarodjatok ki a várból, az udvarbíró kiadja a járandóságokat, az után mehettek, amerre a két szemetek lát.

Fruzsina szomorúan, könnybe lábadt szemmel nézett Zsuzsannára.

— Te gyermekem, itt maradsz.

— Takarodj ki innen, te vagy köztük a leghamisabb kigyó! — bömbölte Révay és ha a szegény leány el nem ugrik a dühöngő elöl, a hajánál fogva dobta volna ki a szobából.

— Hencceg most, mert nincs itthon Bakics uram, de vigyázzon kigyelmed, mert ezért lakolni fog! — kiáltotta Zsuzsanna felháborodva.

— Majd elbánok én azzal a gonosz csábitóval is, — sziszegte Révay.

A női cselédek zokogva távoztak a szobából. Valamennyien megcsókolták Zsuzsanna kezét és keserves sirás között tördelték:

— Isten oltalmazza meg a nagyságos asszonyunkat.

Zsuzsanna könnyezve bucsuzott tőlük.

— Ne menjetek messzire, mindnyájatokat visszafogadlak, — vigasztalta a távozót.

— Ide egyik sem teszi be többet a lábát, — rikácsolta Révay.

— Majd meglátjuk, kigyelmednek nagyon megnőtt a szarva, de majd letöri a törvény.

— A törvény? — kacagott fel dühében Révay, — az majd kontyodnál fogva köt a pellengérhez.

Folytatása következik.

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak köszönetet mondunk,
akik felejthetetlen halottunk

Anderlik József

temetésén megjelentek, koszoru és virág-
adományukkal igyekeztek fájdalunkat
enyhíteni.

Noviszád, 1929. október 28-án.

A gyászoló család

20% korona bonokat

a legmagasabb áron veszek
FUCHS JOZSEF, Novisad, Futoski put 37

Lőtt nyulat és foglyot

minden mennyiségben

legmagasabb napi áron átvesz

HARTMANN ÉS CONEN

HUSKIVITELI R. T. SUBOTICA

TELEFON 12.

Arverési hirdetés

Alulírott, mint vb. Novosadka Štedionica K Z
csődtömeggondnok, ezennel közzé teszem, hogy
az összes berendezési tárgyakat és ki nem váltott
zálogtárgyakat f. évi. nov. 14 én délelőtt 9 órakor
a helyszínen, Futoski put 7. sz. és folytatónál Fu-
toski put 53. sz. alatt bírósági végrehajtó közben-
jöttével, nyilvános árverésen, a legtöbbet ígérőnek
eladom. Az eladott tárgyak készpénzben fizetendő
ki és azonnal elszállítandók. Közelebbi felvilágosi-
tással alulírott szolgál az érdeklődőknek. A kitű-
zött határonapl, a lejárt zálogtárgyak kiválthatók.
Noviszád, 1929. október 29 én.

Dr. Jocias Milorad, ügyvéd
csődtömeggondnok

3904

OPŠTINA TEMERIN

Broj 4070/1929. god.

Dražbena objava

Opštinsko poglavarstvo Temerin u
zgradi opštine izdavaće na javnoj usmeno
dražbi dana 7. novembra 1929. god. pre
podne u 9 sati zakup pravo lova za vre-
me od 7. novembra 1929. god do 31. ja-
nuara 1934. god. Pismene ponude neće se
uzimati u obzir.

Uslovi dražbe mogu se videti za vre-
me zvaničnih časova u zvanju opštinskog
beleznika.

U Temerinu, 26. oktobra 1929. g.

Petar Antić
beleznik

Vigi Jožef
knez

APRÓ HIRDETÉSEK

ugy hétköznap, mint vasárnap.
Egy szó 1 dinár, NAGY BETŰS 2 dinár,
a legkisebb apróhirdetés 10 dinár.

HÁZASSÁG

FÉRJHEZMENŐKNEK,
NŐSÜLŐKNEK biztos si-
ker. Cim a kiadóban.

3857

ELADÓ

AUTOMATIKUS mér-
leg 10 kg kiöntéssel, ki-
fogástalan állapotban el-
adó. Honigmalom, Bačka
Topola.

3819

KIADÓ

EGY SZOBÁS uccai
lakas gyermektelen há-
zaspárnak kiadó. Musić-
kog u. 36./b.

3911

NAGYOBB világos, tisz-
ta udvari szoba kalyhá-
val, vagy sparherddel, va-
lamint egy nyárikonyha
kiadó. Kiszácsi u. 13.

3878

KERESLET

RUHAFFESTŐSEGÉD
felvétetik. Veszelinovic
Gojko, Mitrovica. Szrem.

3902

MEGVÉTELRE kere-
sek Monarch örlőgépet,
használt, de jó állapotban
levőt. Kráter Jakab ma-
lomtulajdonos, Pasicevo.

3903

ÜGYES kereskedősegéd
és elárúsonló felvétetnek
a rövid- és szövöttáru
szakmából. Ajánlatok ké-
retnek Mavro Schenk,
Jevrejska 11.

3908

MUNKÁSLEÁNYOK fel-
vétetnek Avala doboz-
gyárban, Futoski put 27.

3907

KÖNNYŰ HÁZIMUN-
KÁT adunk többgyermek-
es családnak is. Jelent-
kezni Gájeva ul. 27. 3909

MODERN
kölcsönkönyvtár
UJ KÖNYVEK
KARDOS, VILSONOV TRG 7

Villanyszerelő azonnal-
ra felvétetik Pataky Bela
Futoski put 27. 3912

TANONC felvétetik fű-
szerkereskedésbe. Berleth
Sámuel, Novisad, Piroško
novonaselje 1. szám.

3851

ÁLLÁSTKERES

MÉRLEGKÉPES köny-
velő elvállal orakönyve-
lést, könyvnyilást és zá-
rást, rendez elhanyagolt
könyveket, elfogad állan-
dó alkalmazást. Cim a
kiadóban.

3855

RAKTÁRNOKI, pénz-
beszedői, éjjeli őri állást
Keres nyugdíjas. Cim a
kiadóban.

BEJÁRÓNÓ állást ke-
res azonnalra. — Cim
Kracker Paula, Darányi
telep III. csoport 305.

KÜLÖNFÉLE

M.SICS GYÖRGY di-
vatszabónál hivatalnokok
ésmunkások husz száza-
lékos árkedvezményben
részesülnek. Bana Jelasics
u. 12. alatt.

3910

Hirdetéseket felvesz a
Délbácska kiadóhivatala

FÉHÉRNEMŰER

Menyasszonyi és
babakelengyék,
ágyneműk,
függönyök,
hímzés,
aszurozás és
csipke applikálás
legmodernebb férfi
és női fehéreneműk
elkészítését legutá-
nyosabban vállalja
vidékre is

Palásthy Ferencné

HERBST JÓZSA varrodája
NOVISAD
Kamenič ulca 5. szám
(Az „Orient” szállóval
szemben)

**Néhány napig használt
villany agregator**

5 HP benzín motorral
jutányos áron eladó.
Köze ebbi cím meg-
tudható a SLOBODA
szál oda irodájában

Olcsó telek

az egészségügyi pa-
lota közelében
eladó
Bővebbet Petra Zrinj-
skog ul. 21. háztulaj-
donosnál 3858

Seifert féle fordítható

billiárd asztal
faragott diszítéssel
jutányos áron eladó
Megtékinthető az
Elite Kávéházban

8 drb kötőgép

és pedig 7/50, 8/66, 10/96,
9/27, 8/20, 7/20, 7/25 és 14/20
olcsón eladó.
Felvilágosítást ad
A. Baumgartner
B. Palanka, Fő ucca 301

Autó és traktor garázs — Auto mosoda
Kényelmes és modern box

Gépműhely

Autogengeztes

STERN BÉLA, Novisad, Futoski put 68
Telefon 25-34

I-a rózsaburgonya

fehéret és Woltmannrózsát,
hagymát, babot

legolcsóbban házhoz szállít

LÉDERER JENŐ, Novisad, Vilsonov trg 7.
Raktár: Temerinska ul. 38

Telefon 22-14

BECK JÁNOS

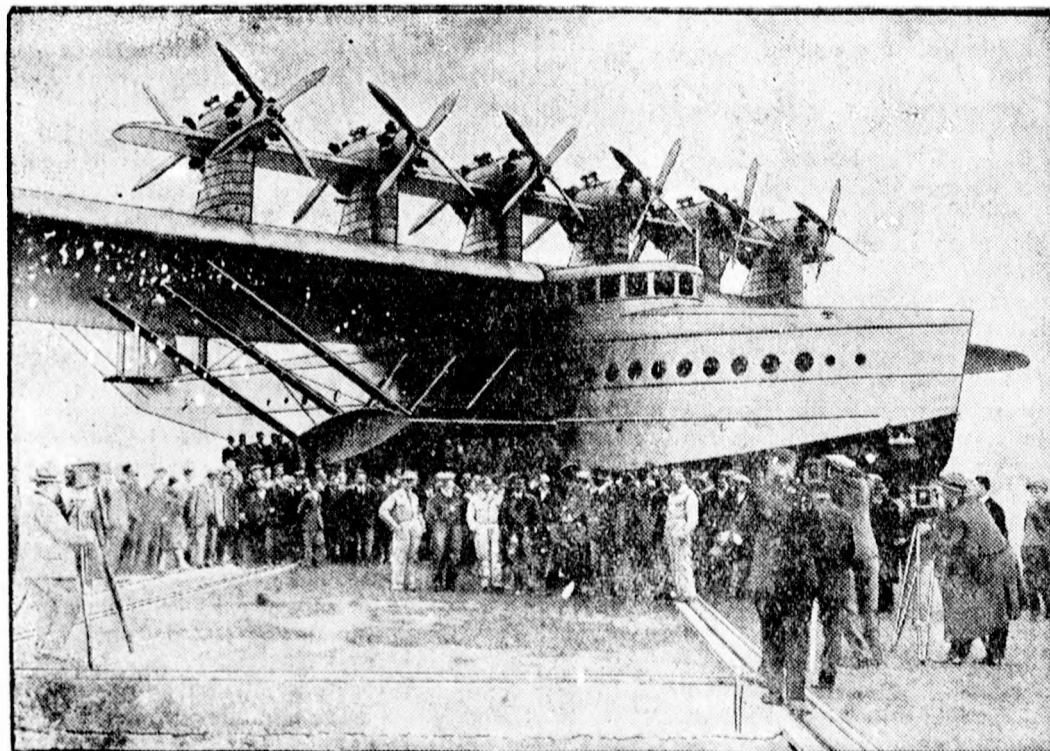
papírkereskedése és könyvkötészete
NOVISAD, FUTAKI UT 96.

Az összes iskolacikkek leg-
olcsóbb bevásárlási
forrása

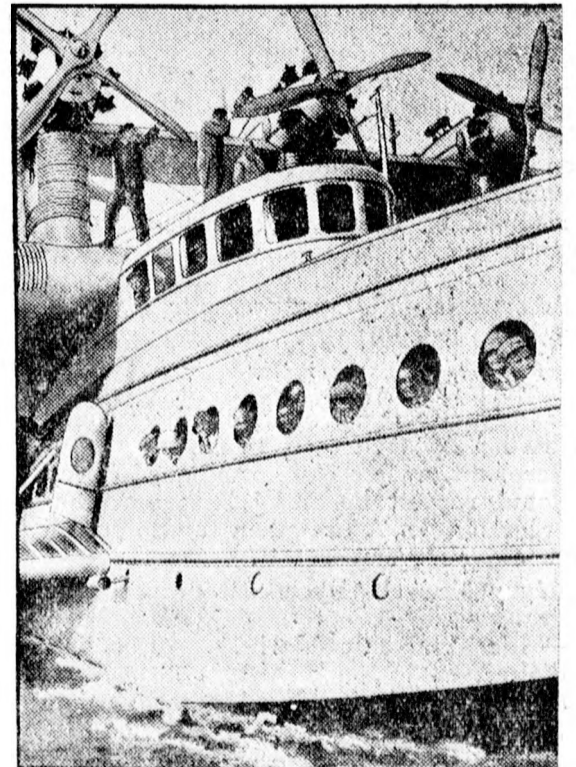
Tankönyvek bekötését 24 óra alatt
eszközlöm

Szerkesztésért és kiadásért felel:
TOMÁN SÁNDOR

Eredeti felvétel a Do X. szenzációs repüléséről

Do X. a start előtt

A Do X. 169 utassal tette meg szenzációsan sikerült útját a bodeni tó felett. Az óriásrepülőgépen több utas fér el, mint a legnagyobb lég-
hajóban. A Do X. útja korszakalkotó a repülés történetében

Startra készen. Indítják a motorokat